

De pedagogisch educatief professional

Verbinder in de leefwerelden van kinderen

Zes jaar geleden startte Hogeschool KPZ in Zwolle met een nieuwe opleiding: de Associate Degree Pedagogisch Educatief Professional. Een opleidingstraject van twee jaar, met een geweldige diversiteit aan uitstroommogelijkheden. Anne Looijenga, directeur Kennis- en Innovatiecentrum bij Hogeschool KPZ, en Michelle Gemmink, programmaleider Perspectief op kansrijke ontwikkeling van kinderen en jeugd, vertellen erover.

DOOR JESSICA VLASTUIN

Pedagogisch coach. Leraarondersteuner. Wijkregisseur. Het zijn maar voorbeelden van rollen die oud-studenten van de Associate Degree Pedagogisch Educatief Professional (AD PEP) vervullen. De opleiding kreeg zes jaar geleden vorm toen de toelatingstest voor pabo-studenten werd ingevoerd. Anne: “Met die toelatingstoetsen werd een groot deel van de mbo-studenten uitgesloten voor de bacheloropleiding. Hogeschool KPZ wilde graag perspectief bieden aan deze studenten en zag de kansen in het werkveld, dus zijn we een nieuwe opleiding gestart, waar zich direct 90 studenten voor inschreven. Inmiddels zijn er 300 educatief professionals afgestudeerd aan onze hogeschool.”

Doorgaande lijn

Als het aan Anne ligt, zijn het middelbaar en hoger beroepsonderwijs toe aan een flinke herziening: “Ik pleit ervoor mbo- en hbo-opleidingen in het onderwijs af te schaffen en een kolom beroepsonderwijs in te richten. De associate degree biedt perspectief voor niveau 5 en is daardoor een vervolg voor mbo niveau 3 en 4 en het hbo, op niveau 6 en 7. Met de AD proberen we in het werkveld barrières te slechten en belemmeringen weg te nemen, ze dragen tenslotte niet bij aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren en ook niet aan die van onze studenten. En dat terwijl de pedagogisch educatief professional een breed perspectief kan bieden binnen de schoolorganisatie, en kan fungeren als verbinder in de leefwerelden van kinderen.”

Ontkokeren

Er valt nog winst te behalen als het gaat om de bekendheid van de educatieve professional. Anne: “De functie is opgenomen in de cao's van jeugdzorg, jeugdhulpverlening, kinderopvang en het onderwijs en toch wordt deze nog maar voor een deel vertaald in werkgeversbeleid en dus ook in de waardering voor deze medewerkers.” Anne pleit voor ontkokering als het gaat om verantwoordelijkheden en taken: “Wat mij betreft laten we heel veel terminologie los en spreken we, breder, van ‘educatief professional’. Onderwijsassistenten, leraarondersteuners: het zijn allemaal educatieve professionals, die we waarderen naar mate van verantwoordelijkheid in de ontwikkeling van het kind.”

Opleiden in regionale context

De afgelopen jaren won de associate degree aan populariteit in het land. Michelle: “Er zijn inmiddels landelijk 15 à 16 vergelijkbare opleidingen. Deze opleidingen leiden, meer dan bacheloroplei-

dingen, op in regionale context. Als het gaat om kansengelijkheid en je bevindt je in het westen, dan heb je met andere problematiek te maken dan in het oosten of noorden van Nederland. Tegelijkertijd zijn de kansen in de regio noord-oost ook niet gelijk voor kinderen, alleen is de aanleiding heel anders: het gaat bijvoorbeeld om laaggeletterdheid of het onvoldoende stellen van hoge verwachtingen. In het westen gaat het vaker over migratievraagstukken en Nederlands als tweede taal.”

Dubbele opbrengst

Met de associate degree Pedagogisch Educatief Professional vergroot Hogeschool KPZ de kansen voor studenten. De opbrengst van de opleiding is echter dubbel. Michelle: “We vergroten namelijk ook de kansen van kinderen.” Ze geeft een concreet voorbeeld: “Een 21-jarige oud-student werkt als educatief professional bij een integraal kindcentrum. Ze verzorgt mede de buitenschoolse opvang en de activiteiten op het leerplein en geeft sportlessen. Daarnaast maakt ze deel uit van de lokale Voorleesexpress, waardoor ze ook bij gezinnen thuis komt. Ze ondersteunt ouders bij het invullen van formulieren, zodat deze toegang krijgen tot de bso. Die toegang vinden we superbelangrijk. Deze professional neemt belemmeringen weg, verbindt leefwerelden en heeft verschillende perspectieven op de ontwikkeling van het kind.”

Samen opgroeien

De AD PEP is een deeltijdopleiding. In 80 tot 90% van de gevallen zijn studenten al aan het werk op

een plek die dienst kan doen als praktijkplaats gedurende de studie. Michelle: “Veel studenten creëren gedurende de opleiding hun eigen nieuwe rol op de praktijkplek: ze tonen aan hoe en waar ze binnen de organisatie van waarde zijn. Ze groeien als het ware samen op met de werkgever.”

Nog nooit een ouder gezien

De hogeschool heeft ook oog voor hiaten die ontstaan zijn door de coronapandemie. Michelle: “We hebben studenten in het derde jaar van hun studie die door corona nog nooit een ouder in school gezien hebben.” Een van de projecten van KPZ is dan ook educatief partnerschap weer duidelijk op de kaart te zetten: “We willen dat onze studenten zich bewust zijn van het feit dat ouders als partner een belangrijke rol spelen in het onderwijs, en dat daar een taak en verantwoordelijkheid ligt van zowel school als ouders. Doordat ouders vanwege corona simpelweg niet naar school konden komen, hebben aanstaande leraren hier onvoldoende mee geoefend of over nagedacht.”

Verbinding met werkveld

De kracht van de AD PEP zit in de samenwerking met werkveld. Anne: “We onderhouden hechte relaties met schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en andere partners. We zijn veel in gesprek en luisteren goed om te blijven vernieuwen. Programma's maken we in samenspraak met deze partijen. We doen niet aan droogzwemmen: in directe verbinding met de praktijk zorgen we dat er voor studenten, kinderen en hun ouders perspectieven ontstaan op een kansrijke ontwikkeling.”

“In directe verbinding met de praktijk zorgen we dat er perspectieven ontstaan op een kansrijke ontwikkeling.”